

INSTRUKCJA Nr 185 PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 27 lipca 1957 r.

w sprawie organizacji, zakresu działania oraz trybu funkcjonowania komisji do walki ze spekulacją i nadużyciami.

Na podstawie § 1 ust. 6 i 8 uchwały nr 186 Rady Ministrów z dnia 23 maja 1957 r. o komisjach do walki ze spekulacją i nadużyciami (Monitor Polski Nr 45, poz. 279) ustala się, co następuje:

§ 1. 1. Komisja do walki ze spekulacją i nadużyciami w handlu oraz przy świadczeniu usług, zwana w dalszym ciągu „komisją”, działa przy prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej, pod jego bezpośrednim nadzorem.

2. Nadzór zwierzchni nad działalnością komisji sprawuje prezydium wojewódzkiej (lub równorzędnej) rady narodowej.

§ 2. Do zakresu działania komisji należy:

— kontrola sprzedaży towarów, specjalnie zaś kontrola sprzedaży posiadanych zapasów towarowych, pobie-

ranych cen, sposobu przechowywania i jakości towarów oraz rzetelności miar i wag;

— wykrywanie przestępstw spekulacyjnych oraz nadużyć w handlu i przy świadczeniu usług, przede wszystkim przez ujawnienie nielegalnych handlarzy, ich agentów i innych spekulantów;

— kontrola przestrzegania w zakładach handlowych i przemysłu gastronomicznego oraz w innych punktach sprzedaży przepisów o obrocie towarowym;

a w szczególności kontrola:

1) czy nie są sprzedawane i wykupywane towary w celu dalszej ich odsprzedaży z zyskiem oraz czy na targach, jarmarkach i innych miejscach przeznaczonych do sprzedaży nie sprzedaje się z zyskiem towarów zakupionych w handlu detalicznym;

- 2) czy nie zachodzą przypadki nielegalnego skupu żywcia albo nielegalnego handlu mięsem lub zbożem;
- 3) czy towary przeznaczone na sprzedaż nie są ukrywane przed nabywcami i czy nie odmawia się ich sprzedaży;
- 4) czy nie żąda się lub nie pobiera za towary cen wyższych od obowiązujących;
- 5) czy przy sprzedaży towarów nie oszukuje się na ilości, wadze, mierze, gatunku i czy nie zachodzą przypadki posługiwania się przy sprzedaży nierzetelną miarą lub wagą;
- 6) czy posiadane i sprzedawane towary nie mają widocznych cech zepsucia lub uszkodzenia;
- 7) czy przechowywanie i sprzedaż towarów odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- 8) czy placówki handlu są należycie i terminowo zaopatrywane w towary pierwszej potrzeby;
- 9) czy towary sprzedawane w placówkach handlowych posiadają oznaczenie ceny, jakości i pochodzenia tych towarów;
- 10) czy na towar znajdujący się w sklepie jest odpowiedni dokument dostawy i czy pracownicy sklepu nie sprzedają towarów nie będących własnością sklepu;
- 11) czy nie pobiera się za zawodowe świadczenia usług opłat wyższych od obowiązujących lub czy nie zachodzą przypadki nieuzasadnionej odmowy świadczeń usług;
- 12) czy plany i rozdzielniki towarowe na sklepy, szczególnie towarów atrakcyjnych i pierwszej potrzeby, są prawidłowo sporządzone, a dostawy towarowe nie stoją w rażącej dysproporcji z planami i rozdzielnikami;
- 13) czy ilość zakupionego towaru, szczególnie od dostawców prywatnych, odpowiada rzeczywistym potrzebom kontrolowanej uspołecznionej placówki handlowej.

§ 3. 1. Członków komisji powołuje prezydium właściwej rady narodowej:

- a) przewodniczącego — ze swego grona;
- b) sekretarza i członków komisji — spośród pracowników prezydium;
- c) członków nie będących pracownikami prezydium:
 - przedstawiciela Milicji Obywatelskiej na wniosek właściwej komendy Milicji Obywatelskiej,
 - przedstawiciela związków zawodowych na wniosek wojewódzkiej komisji porozumiewawczej związków zawodowych,
 - przedstawicieli organizacji społecznych, na wniosek właściwych organizacji społecznych działających na danym terenie (np. Związek Młodzieży Socjalistycznej, Związek Młodzieży Wiejskiej, Liga Kobiet).

2. Liczbę członków komisji ustala w zależności od potrzeb prezydium właściwej rady narodowej z zastrzeżeniem przewidzianym w § 1 ust. 3 uchwały wymienionej na wstępie instrukcji.

§ 4. 1. Komisja działa bądź bezpośrednio przez swych członków, bądź za pośrednictwem działających z upoważnienia i pod nadzorem komisji kontrolerów społecznych delegowanych przez zakłady pracy i organizacje społeczne.

2. Zasady wysuwania kandydatów na kontrolerów społecznych w zakładach pracy ustala instrukcja Centralnej Rady Związków Zawodowych.

§ 5. 1. Komisja przeprowadza kontrole planowe i poza-planowe (doraźne). Prezydium właściwych rad narodowych udziela wytycznych do planów kontroli.

2. Członków komisji i kontrolerów społecznych wyznacza oraz deleguje do wykonywania czynności kontrolnych w grupach liczących co najmniej dwie osoby — przewodniczący lub sekretarz komisji wydając im w tym celu pisemne upoważnienie ze wskazaniem przedmiotu kontroli oraz okresu ważności.

3. Przewodniczący lub sekretarz komisji instruuje członków komisji i kontrolerów społecznych w zakresie ich zadań oraz wykonywania czynności kontrolnych.

4. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół, który powinien być złożony komisji najpóźniej następnego dnia po zakończeniu kontroli. W zakładach posiadających „książki protokołów” protokół sporządza się w tych książkach (zabierając jeden egzemplarz). W zakładach nie posiadających „książek protokołów” sporządza się protokół na drukach posiadanych przez komisję w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz pozostaje w zakładzie kontrolowanym, jeden egzemplarz komisja przesyła jednostce nadrzędnej nad zakładem kontrolowanym i jeden pozostaje w aktach komisji.

5. Po sprawdzeniu protokołu i innych dowodów zebranych w toku kontroli sekretarz komisji w razie potrzeby przeprowadza postępowanie wyjaśniające. Na podstawie zebranych materiałów komisja w składzie trzech członków wyznaczonych przez przewodniczącego, w tej liczbie sekretarza komisji, postanawia najpóźniej w ciągu 14 dni o nadaniu sprawie dalszego biegu i przekazuje akta sprawy wraz z wnioskiem właściwym władzom. Komisja może występować do jednostki nadrzędnej nad jednostką kontrolowaną z wnioskami o usunięcie stwierdzonych niewłaściwości lub przyczyn ich zaistnienia oraz sprawdzać sposób załatwiania tych wniosków.

§ 6. 1. Przy dokonywaniu kontroli członkowie komisji i kontrolerzy społeczni mają prawo przeglądania dokumentów, dokonywania oględzin pomieszczeń i przedmiotów oraz żądania składania ustnych wyjaśnień. Członkowie komisji mają nadto prawo żądania wyjaśnień pisemnych.

2. W razie stwierdzenia w toku kontroli sprzedawania towarów o wyraźnych cechach zepsucia przewodniczący lub sekretarz komisji mają prawo dokonać zabezpieczenia tych towarów powiadamiając jednocześnie o tym jednostkę nadrzędną nad kontrolowaną oraz prezydium właściwej rady narodowej.

3. Jeżeli w czasie przeprowadzania kontroli zachodzi podejrzenie, że popełnione zostało przestępstwo, komisja zawiadamia o tym niezwłocznie władze właściwe do ścigania danego przestępstwa. W razie gdy organy tych władz nie są na miejscu obecne, a zachodzi nieodzowna potrzeba zabezpieczenia towarów i innych przedmiotów stanowiących dowód lub przedmiot przestępstwa, przewodniczący lub sekretarz komisji uprawnieni są do dokonywania tych czynności.

§ 7. Komisja przeprowadza także kontrolę sklepów i zakładów wojskowych przedsiębiorstw handlowych podległych Centralnemu Zarządowi „Wojskowa Centrala Handlowa” i przedsiębiorstw pn. „Konsumy” podległych Centralnemu Zarządowi Konsumów, z wyjątkiem tych placówek, które znajdują się na terenach zamkniętych.

§ 8. 1. Prezydium wojewódzkiej (lub równorzędnej) rady narodowej w porozumieniu z wojewódzkim zespołem de

spraw walki ze spekulacją i nadużyciami w handlu ustala okresowe wytyczne do pracy komisji.

2. Prezydium właściwej rady narodowej przyjmuje sprawozdania z działalności komisji i określa terminy ich składania.

3. Komisja w zakresie wykonywanych czynności współdziała z zainteresowanymi komisjami rad narodowych, radami nadzorczymi organizacji spółdzielczych, z organami Prokuratury, Milicji Obywatelskiej, Państwowej Inspekcji Handlowej oraz innymi zainteresowanymi organami.

§ 9. W przypadku pracy w godzinach nadliczbowych członkowie komisji nie będący pracownikami prezydium

oraz kontrolerzy społeczni otrzymują wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 10 zł za każdą godzinę pracy nadliczbowej od godziny 6 do godziny 22 i 20 zł za każdą godziną pracy nadliczbowej od godziny 22 do godziny 6.

§ 10. Traci moc obowiązującą instrukcja Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 sierpnia 1951 r. w sprawie organizacji, zakresu działania oraz trybu funkcjonowania komisji do walki ze spekulacją i nadużyciami w handlu, zmieniona instrukcją nr 91 Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 kwietnia 1954 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*